

Číslo: 77004/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa 16. 02. 2023

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Brezovica 60	
Zriaďovateľ	Obec Brezovica

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Miloš Sobota, riaditeľ školy

PhDr. Iveta Šulíková, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 77004/2022-2023 zo dňa 14. 02. 2023 inšpekciu **vykonali**:

Mgr. Slavomír Moll, školský inšpektor, ŠIC Prešov

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

PaedDr. Svetlana Chomjaková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Adriana Magerová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň zabezpečenia bezpečnosti školského prostredia v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola vidiecka štátna základná škola s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá vzdelávala celkovo 271 žiakov v 16 kmeňových triedach. V 2 triedach 5. ročníka sa vzdelávalo 41 žiakov, z toho 2 žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia¹, 1 žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) z dôvodu zdravotného znevýhodnenia² a 1 žiak so ŠVVP z dôvodu zdravotného postihnutia³.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Základné podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím mala škola zapracované v školskom poriadku, s ktorým boli pravidelne na začiatku školského roka preukázateľne oboznamovaní žiaci aj zamestnanci školy. Zákonní zástupcovia žiakov sa mohli

¹ Obaja v 5. B.

² 5. B.

³ 5. A.

so školským poriadkom oboznámiť prostredníctvom webovej stránky školy. Problematike prevencie a eliminácie šikanovania a agresívneho správania žiakov sa podrobne venovala ďalšia interná dokumentácia školy, ktorá konkretizovala o. i. postup školy pri riešení šikanovania, odporúčania pre žiakov a rodičov či systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania a agresivity realizované v priebehu školského roka hromadne alebo v konkrétnych ročníkoch. Pedagogickí zamestnanci boli oboznámení aj s aktuálnou príručkou k prevencii a riešeniu šikanovania vydanou Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v spolupráci s Národným inštitútom vzdelávania a mládeže.

V školskom vzdelávacom programe škola deklarovala vzdelávacie príležitosti pre žiakov so ŠVVP, pričom veľmi konkrétne stanovovala aj zásady ich vzdelávania v bežných triedach školy vrátane zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia intaktných žiakov v triedach, v ktorých je začlenený žiak so ŠVVP so závažnejším zdravotným znevýhodnením alebo závažnejším zdravotným postihnutím.

Monitoring školy v oblasti sociálnopatologických javov do aktuálneho školského roka neindikoval ich výskyt, pričom škola neevidovala ani žiadnu sťažnosť alebo podnet zo strany zákonných zástupcov žiakov príp. iných osôb, ktorých predmet by sa týkal danej oblasti. Až v novembri 2022 bola škola prostredníctvom Policajného zboru Slovenskej republiky informovaná o anonymnom podaní, v ktorom pisateľ poukazoval na údajné agresívne správanie sa žiaka 5. A triedy kontrolovaného subjektu voči jeho spolužiakom. Išlo o žiaka so ŠVVP, ktorého pedagogickú dokumentáciu tvoril kompletne vypracovaný návrh na vzdelávanie dieťaťa so ŠVVP alebo žiaka so ŠVVP vrátane správ z psychologických a špeciálnopedagogických diagnostických vyšetrení, správ z odborných lekárskeho vyšetrení (neurologických, pedopsychiatrických), ako aj individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“). Kontrolou dokumentácie bolo zistené, že žiak bol formou školskej integrácie vzdelávaný od 19. 06. 2019 z dôvodu diagnostikovaného detského autizmu bez mentálneho postihnutia. Kontrolným psychologickým a špeciálnopedagogickým vyšetrením realizovaným v novembri 2022 – decembri 2022⁴ boli u žiaka preukázané poruchy autistického spektra s intelektovými schopnosťami v pásme výrazného podpriemeru a následne odporúčané jeho vzdelávanie podľa IVP žiaka s autizmom s mentálnym postihnutím. V školskej anamnéze uvedenej v diagnostických správach, ako aj v školou písomne vypracovanej pedagogickej diagnostike bolo správanie žiaka charakterizované ako trucovité, ignorujúce, bez rešpektu k niektorým vyučujúcim, avšak bez zaznamenaných prejavov agresívneho správania voči spolužiakom. Z IVP žiaka a z týždenného rozvrhu pedagogickej asistentky vyplynulo, že škola pri jeho vzdelávaní účelne využívala pomoc pedagogickej asistentky, ktorá v súlade s odporúčaním poradenského zariadenia vykonávala priamu činnosť so žiakom na všetkých vyučovacích hodinách (okrem predmetu telesná a športová výchova). Pedagogická asistentka v rozhovore uviedla, že okrem priamej práce so žiakom zabezpečuje nad ním aj neustály dozor, a to už ráno pred vyučovaním a následne počas všetkých prestávok až po jeho odchod zo školy.

Bezprostredne po obdržaní oznámenia o podaní anonymného podania škola iniciovala stretnutie s rodičmi dotyčného žiaka, na ktorom ich o. i. opätovne oboznámila s aktuálnym stavom v správaní sa ich syna. Keďže napriek stálemu dohľadu asistentky sa vzhľadom na jeho diagnózu občas vyskytli situácie, kedy mal snahu k fyzickému kontaktu so spolužiakmi, resp. nerešpektoval pokyny asistentky alebo učiteľov, škola ich požiadala o dohovorenie ich synovi, aby sa snažil byť v škole disciplinovaný, čo rodičia v snahe vyriešenia danej situácie akceptovali. Škola následne iniciovala aj stretnutia s rodičmi žiakov oboch tried 5. ročníka, na ktorých im vysvetlila vzniknutú situáciu a požiadala ich o poskytnutie akýchkoľvek informácií, ktoré by

⁴ V Súkromnom špecializovanom centre poradenstva a prevencie pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím, Farbiarska 12, Stará Ľubovňa.

naznačovali prípady nevhodného/neakceptovateľného správania alebo šikanovania zo strany dotyčného žiaka, príp. aj zo strany iných žiakov. Do vykonania tematickej inšpekcie nikto z rodičov informácie uvedené v anonymnom podaní nepotvrdil.

Opodstatnenosť podania nepotvrdili ani výsledky dotazníka zameraného na zistenie vnímania bezpečnosti školského prostredia, ktorý bol zadaný žiakom 5. ročníka. Z 15 žiakov 5. A triedy len 2 žiaci uviedli, že v triede majú spolužiaka, ktorý im alebo iným spolužiakom neustále ubližuje. Oboja respondenti však ako agresora označili iného žiaka, než ktorého sa týkal anonymný podnet. Takmer všetci žiaci (93 %) sa vyjadrili, že v triede sa cítia bezpečne a dobre a že nemajú obavu chodiť do školy pre správanie sa niektorého spolužiaka. Rovnaká časť žiakov uviedla, že učitelia vykonávajú dozor počas všetkých prestávok, kedy sledujú správanie žiakov a dohliadajú na ich bezpečnosť⁵. V súvislosti s aktivitami zameranými na prevenciu šikanovania a riešenie konfliktných situácií, ktoré škola v 5. A triede operatívne zrealizovala v spolupráci s poradenským zariadením⁶, 87 % žiakov taktiež potvrdilo prítomnosť psychológa, resp. riaditeľa v triede počas vyučovania.

Štátna školská inšpekcia vykonala aj rozhovor so 6 náhodne vybranými žiakmi 5. A triedy (3 dievčatá, 3 chlapci), ktorí opätovne potvrdili, že sa v triede cítia dobre a nie je im v triede nikým ubližované. Všetci zhodne uviedli, že majú v triede spolužiaka, ktorý je „iný“, pričom jeho inakosť vedeli odôvodniť jeho hendikepom. Chlapci, ktorí s ním prichádzali do osobného kontaktu častejšie ako dievčatá, poznamenali, že v minulosti v nižších ročníkoch im niekedy vedel fyzicky ubližovať (silnejšie objatie až dusenie), avšak vzápätí vzniknuté situácie odôvodňovali tým, že im chcel ukázať svoju silu a tým získať kamarátov. Dievčatá v rozhovore uviedli, že v minulosti vnímali nezhody, ktoré žiak v triede vyvolával, no dievčatám z jeho strany ubližované nikdy nebolo. Žiaci ďalej zhodne vyjadrili názor, že odkedy je v triede pri žiakovi pedagogická asistentka, jeho správanie je výrazne pokojnejšie, na hodinách až tak nevyrušuje, snaží sa spolupracovať s asistentkou a ak sa v jeho správaní prejaví nervozita, asistentka s ním odíde z vyučovacej hodiny. Žiaci v rozhovore taktiež potvrdili, že pod dohľadom asistentky je aj počas prestávok a v závere poznamenali, že spolužiak im v triede nevaďí a chlapci ho dokonca označili za kamaráta.

Pozorovaním vyučovacieho procesu na 3. vyučovacej hodine v 5. A triede bolo školskou inšpektorkou zistené, že edukácia žiaka bola realizovaná v prítomnosti pedagogickej asistentky, ktorá korigovala jeho činnosti a správanie. Žiak sa podľa vlastných možností zapájal do diania na hodine s pomocou asistentky, ktorá ho vhodne podnecovala a motivovala. Počas hodiny bol disciplinovaný a priebeh vyučovania nerušil.

2 ZÁVERY

Škola mala vypracovaný súbor dokumentov, ktorý podrobne upravoval podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím, a to aj v súvislosti so vzdelávaním žiakov so ŠVVP. V súlade s nimi realizovala pravidelné aktivity a monitoring zameraný na prevenciu pred šikanovaním a agresívnym správaním žiakov. V prípade indícií na možný výskyt šikanovania medzi žiakmi škola s cieľom zistenia skutočného stavu a prípadnej potreby prijatia ďalších opatrení bezodkladne nadviazala úzku spoluprácu so zákonnými zástupcami žiakov a zariadeniami poradenstva a prevencie, čo bolo v súlade s príslušným predpisom.

⁵ Analogické výsledky s menšími odchýlkami boli zaznamenané aj na základe vyhodnotenia totožného dotazníka zadaného 18 žiakom 5. B triedy.

⁶ Centrum poradenstva a prevencie, SNP 15, Sabinov.

Z kontroly súvisiacej dokumentácie školy, z rozhovorov so žiakmi, ako aj z vyhodnotenia dotazníka zadaného žiakom 5. ročníka možno konštatovať, že škola vytvára prostredie vhodné na výchovu a vzdelávanie, v ktorom sa žiaci cítia bezpečne a dobre, pričom zabezpečuje taktiež adekvátne príležitosti na vzdelávanie žiakov so ŠVVP.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský poriadok
2. školský vzdelávací program
3. komplexná školská stratégia prevencie šikanovania a agresívneho správania
4. zápisnice zo zasadnutí rodičovských združení
5. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
6. záznamy o pohovore s rodičmi
7. návrh na vzdelávanie dieťaťa so ŠVVP alebo žiaka so ŠVVP
8. diagnostické správy z psychologických a špeciálnopedagogických vyšetrení
9. správy z odborných lekárskeho vyšetrení
10. IVP
11. pedagogická charakteristika žiaka
12. rozvrh pedagogickej asistentky
13. rozvrh dozorov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školský inšpektor: Mgr. Slavomír Moll

Dňa: 21. 02. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Mgr. Slavomír Moll
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Miloš Sobota

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 23. 02. 2023 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Slavomír Moll

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Miloš Sobota

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Miloš Sobota, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Slavomír Moll, školský inšpektor

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti